

UMEÅ UNIVERSITET

INSTRUKTION FÖR UMEÅ CENTER FOR FUNCTIONAL BRAIN IMAGING (UFBI)

(UMEÅ CENTRUM FÖR FUNKTIONELL HJÄRNAVBILDNING)

Typ av dokument:	Instruktion
Datum:	2023-11-10
Dnr:	FS 1.1-2130-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2024-01-01 – 2031-12-31
Område:	Organisation, delegation och beslutsstruktur
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Tidigare instruktion (dnr: Umu FS 1.1-1088-19), fastställd av Medicinska fakultetens dekan 2019-11-08

Innehåll

1.	Beskrivning.....	3
2.	Bakgrund	3
3.	Instruktion.....	4
3.1.	Namn.....	4
3.2.	Syfte och uppdrag.....	4
3.3.	Organisationsform och verksamhetsperiod.....	4
3.4.	Värdinstitution	4
3.5.	Organisationsenhetskod	4
3.6.	Styrgrupp och föreståndare	5
3.6.1.	Föreståndare.....	5
3.6.1.1.	Föreståndarens och biträdande föreståndares uppgifter.....	5
3.6.2.	Styrgrupp; sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet 5	
3.6.2.1.	Styrgruppens uppgifter	6
3.6.3.	Möjlighet att inrätta en <i>Scientific Advisory Board</i> (SAB).....	7
3.7.	Finansiering.....	7
3.8.	Administrativt stöd	7
3.9.	Utvärdering och uppföljning	7
4.	Bilagor.....	7

1. Beskrivning

Umeå Center for Functional Brain Imaging (härefter även benämnd som UFBI) syftar till att utveckla och driva hjärnavbildningsstudier vid Umeå universitet (Umu) och Norrlands universitetssjukhus. Den teknik som framförallt används vid UFBI är funktionell MRI (magnetresonanstomografi), men även multimodala studier som kombinerar olika avbildningstekniker förekommer.

Föreliggande instruktion anger organisation och styrning av verksamheten i form av ett centrum från och med 2024-01-01.

2. Bakgrund

UFBI inrättades ursprungligen som ett centrum genom beslut av rektor 2001-10-30 (Dnr Umu 110-2586-01). Inrättandet av UFBI möjliggjordes genom anslag avsatta inom Umeå universitet. Det övergripande syftet med satsningen är att utveckla och driva hjärnavbildningsstudier vid Umeå universitet och Norrlands universitetssjukhus. Utöver Umeå universitet är Region Västerbotten (tidigare Västerbottens läns landsting, VLL) en viktig samarbetspartner; samarbetet bedrivs inom ramen för kliniska undersökningar i tillägg till forskningsverksamheten.

Till stor del utgörs användarbasen av forskare vid Umeå universitet, forskningsprojekt bedrivs dock även i samarbete med nationella och internationella partners. Projekten studerar hjärnans struktur och funktion hos friska personer och efter sjukdomar och skador. Flera projekt är inriktade mot åldrande, minne och demens. Andra profilområden är intervention, neurologiska tillstånd, kognition, sensorik och motorik, samt medvetandeforskning.

UFBI bekräftades som fortsatt institutionsövergripande centrum inom Medicinska fakulteten senast genom beslut av fakultetens dekan 2019-11-08 för perioden 2020 t.o.m. 2025.

UFBIs utveckling har genom åren kommit att alltmer präglas av samarbeten mellan forskare inom olika fakulteter och vetenskapsområden, varför ett arbete under 2023 inleddes för att fr.o.m. 2024 inrätta UFBI som ett fakultetsövergripande centrum vid Umeå universitet.

Denna instruktion anger centrumets syfte, organisation och styrning samt former för utvärdering av verksamheten för kommande period.

3. Instruktion

3.1. Namn

Centrumets svenska benämning ska vara

Umeå centrum för funktionell hjärnavbildning

Centrumets engelska benämning ska vara

Umeå Center for Functional Brain Imaging

Den engelska akronymen UFBI används som kortform för centrumets namn, både på svenska och engelska.

3.2. Syfte och uppdrag

UFBI driver och utvecklar hjärnavbildningsstudier vid Umeå universitet och Norrlands universitetssjukhus. Den teknik som framförallt används vid UFBI är funktionell MRI, men även multimodala studier som kombinerar olika avbildningstekniker förekommer.

UFBI har i uppdrag

- att bedriva och utveckla högkvalitativ forskning inom området hjärnavbildning
- att samverka med för verksamheten lämpliga parter
- att attrahera extern finansiering till forskning inom området
- att utveckla teknologiplattformar för hjärnavbildning.

3.3. Organisationsform och verksamhetsperiod

UFBI ska organiseras som ett centrum. Centrumet har för denna verksamhetsperiod inrättats av rektor efter ansökan av dekan för värd fakulteten.

Vid centrumet ska det inte finnas någon anställd personal. Den personal som behövs för centrumets verksamhet ska vara anställd vid en institution, arbetsenhet eller motsvarande vid Umeå universitet och delta i centrumets verksamhet enligt överenskommelser mellan ingående parter.

Centrumet har inrättats för en verksamhetsperiod som sträcker sig från 2024-01-01 till och med 2031-12-31. Ansökan om en ny verksamhetsperiod ska inkomma till rektor i god tid före innevarande verksamhetsperiods utgång.

3.4. Värdinstitution

UFBIs verksamhet spänner över Medicinska fakulteten, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten, vid Umeå universitet. UFBI är organisatoriskt placerad vid Medicinska fakulteten (värd fakultet), där Institutionen för diagnostik och intervention utgör värdinstitution.

3.5. Organisationsenhetskod

UFBI har organisationsenhetskod 3170.

3.6. Styrgrupp och föreståndare

För centrumets övergripande styrning ska det finnas en styrgrupp och den dagliga verksamheten leds av en föreståndare tillsammans med två biträdande föreståndare.

3.6.1. Föreståndare

Den dagliga verksamheten vid UFBI ska ledas av en föreståndare som har det övergripande ansvaret för planering, ledning och samordning av verksamheten samt ekonomiansvar. Föreståndarskapet är tidsbegränsat där utsedd person förordnas för en definierad verksamhetsperiod och har sin grundanställning vid en institution, arbetsenhet eller motsvarande vid Umeå universitet.

Föreståndaren utses, och dennes uppdragstillägg samt förordnandeperiod (i normalfallet fyra år) fastställs, genom beslut av rektor efter förslag av dekan för Medicinska fakulteten, i samråd med dekanerna vid Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten samt värdinstitutionens prefekt. Vid ett omförordnande för en andra förordnandeperiod ska en utvärdering ske där båda parter har rätt att avsluta uppdraget.

Två biträdande föreståndare (varav en också ska vara föreståndarens ställföreträdare) ska utses av rektor, och sammantaget ska de tre föreståndarna representera de ingående fakulteterna.

3.6.1.1. Föreståndarens och biträdande föreståndares uppgifter

Föreståndaren ansvarar för verksamheten dels inför styrgruppen, dels i linjeorganisationen inför värdinstitutionens prefekt. Föreståndaren ska även föra en regelbunden dialog med dekanerna för Medicinska fakulteten, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten och informera om verksamhetens utveckling. Föreståndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och riktlinjer vid Umeå universitet samt UFBI:s verksamhetsplan, mål och uppdrag. Föreståndaren disponerar medel inom ramen för beslutad budget. Föreståndaren fattar de beslut som inte ankommer på styrgruppen att besluta om och som följer av rektors besluts- och delegationsordning och Medicinska fakultetens och värdinstitutionens vidaredelegationer.

Villkor för föreståndaren ska sättas med utgångspunkt i vad som anges för föreståndare för centrum i dokumentet *Regel för villkor för akademiska ledningsuppdrag*.

3.6.2. Styrgrupp; sammansättning, mandatperiod, sammanträdesfrekvens och beslutsförhet

UFBI leds av en styrgrupp som utses av rektor. Styrgruppen består av åtta (8) ledamöter enligt nedan, inklusive ordförande och eventuell vice ordförande.

Minst en (1) av styrgruppens åtta ledamöter ska vara extern. En majoritet ska vara högt vetenskapligt kompetenta inom de områden som ingår i verksamhetens övergripande inriktning.

Bland styrgruppens ledamöter utser rektor en ordförande. Styrgruppen utser inom sig eventuell vice ordförande.

Kategori	Antal
Representant från universitetsledningen (i normalfallet)	1
Representant från Medicinska fakulteten	1
Representant från Samhällsvetenskapliga fakulteten	1
Representant från Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten	1
Representant för forskare vid Umu	1
Representant från värdinstitutionens ledning	1
Representant Region Västerbotten (RV)	1
Extern ledamot	1
	Summa: 8
Ständigt adjungerade Föreståndaren Biträdande föreståndarna Verksamhetschef Bild- och funktionsmedicin, RV	

De personer som är ständigt adjungerade har närvaro- och yttranderätt vid styrgruppens sammanträden.

Föreståndaren är huvudföredragande i styrgruppen. Det åligger föreståndaren att, efter samråd med styrgruppens ordförande, initiera och bereda ärenden inför styrgruppens sammanträden samt verkställa styrgruppens beslut. Det är föreståndarens ansvar att till styrgruppen lämna förslag på verksamhetsplan, avstämning av verksamhetsplan (motsv. verksamhetsberättelse), budget samt bokslut.

Styrgruppen ska sammanträda minst en gång per termin och därutöver när minst tre (3) ledamöter så önskar. Styrgruppens möten ska protokollföras. Styrgruppen är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Omröstning i styrgruppen ska vara öppen och avgörs med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden vid mötet utslagsröst.

Styrgruppens mandatperiod fastställs i samband med rektorsbeslut om utseende och är i normalfallet fyra år.

Villkor och ersättningar för styrgruppens externa ledamöter ska sättas i enlighet med *Regler för arvoden och ersättningar vid universitets styrgrupper, kommittéer, råd och nämnder*. En enskild ledamot i styrgruppen får i normalfallet maximalt förordnas för två på varandra följande ordinarie mandatperioder.

3.6.2.1. Styrgruppens uppgifter

Styrgruppen för UFBI ansvarar för

- verksamhetens övergripande inriktning och utveckling samt att i övrigt främja verksamheten
- att årligen besluta om verksamhetsplan enligt Medicinska fakultetens anvisningar
- besluta om mål för verksamheten utifrån beslutat uppdrag
- att årligen besluta om budget enligt Medicinska fakultetens anvisningar
- att årligen besluta om avstämning av verksamhetsplan och bokslut enligt Medicinska fakultetens anvisningar.

Styrgruppen har även i uppgift att stödja föreståndaren och övrig ledning i deras arbete med att initiera och koordinera verksamheter inom UFBI:s område.

3.6.3. Möjlighet att inrätta en *Scientific Advisory Board* (SAB)

Om styrgruppen så önskar, kan en *Scientific Advisory Board* (SAB) för centrumet utses av rektor.

Det åligger föreståndaren att initiera och koordinera SABs sammanträden.

Arvode och villkor för SAB-medlemmarna ska följa dokumentet *Regler för arvoden och ersättningar vid universitets styrgrupper, kommittéer, råd och nämnder*.

3.7. Finansiering

UFBI har historiskt finansierats av brukaravgifter, externa medel samt av anslag avsatta inom Umeå universitet (på såväl universitetsgemensam som fakultetsgemensam nivå). För finansieringskalkyl, se bilaga 2.

3.8. Administrativt stöd

UFBI finansierar inom ramen för egen budget sitt administrativa stöd, som tillhandahålls genom tjänsteköp från vårdinstitutionen eller annan institution/enhet vid universitetet.

3.9. Utvärdering och uppföljning

Centrumet ska utvärderas inom åtta år (slututvärdering) efter inrättandet. Utvärderingens resultat ska beaktas inför beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet.

Vårdinstitutionens prefekt ansvarar för att utvärderingen initieras och att den rapporteras till rektor och till dekanerna för Medicinska fakulteten, Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten samt Samhällsvetenskapliga fakulteten. Självvärderingen ska fastställas av styrgruppen och ska innehålla en rekommendation om fortsatt verksamhet, avveckling eller ombildning. Därutöver kan rektor besluta om utvärderingen ska innehålla ytterligare underlag. Resultat/utfall av centrumets aktiviteter ska vara huvudfokus i utvärderingen, men centrumets bärighet i termer av framtida ekonomiska förutsättningar, inklusive förmåga att attrahera externa medel och strategiska samarbeten med externa parter t.ex. myndigheter och företag, ska även ingå i avgörandet om fortsättning, avveckling eller ombildning.

Utvärderingen tillsänds rektor för beslut om fortsättning eller avveckling av centrumet.

Slututvärderingen ska inlämnas till rektor minst åtta månader före verksamhetsperiodens utgång, dvs. senast 2031-04-30.

4. Bilagor

1. *Verksamhetsbeskrivning (UFBI Annual Report 2021)*
2. *Finansiella kalkyler*
3. *Avtal och överenskommelser av större betydelse där UFBI ingår som part*
  - a. *Avtal mellan UmU och Region Västerbotten (RV) kring magnetkamerans drift.*
  - b. *Avtal mellan UmU och Region Västerbotten (RV) kring köp av tid som är avsatt för forskningsstudier.*
  - c. *Avtal mellan UFBI och Bild- och funktionsmedicin Region Västerbotten angående neuroradiologisk granskning av MR-bilder.*
  - d. *Beskrivning av rutiner kring granskning av MR-bilder*